

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ**

Enhet 1

DOM
2016-03-07
Meddelad i
Luleå

Mål nr
2160-15

SÖKANDE

Storigo AB, 559006-2583
Södra Kungsgatan 5 A
972 35 Luleå

MOTPART

Luleå kommun
971 85 Luleå

SAKEN

Överprövning av offentlig upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2016 -03- 0 8	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om överprövning och förordnar att upphandlingen av informationshantering till digitala skärmar (digital signage) 2, dnr. KLF 2015/1291, ska rättas.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 30 oktober 2015 upphör att gälla.

Dok.Id 71847

Postadress
Box 849
971 26 Luleå

Besöksadress
Skeppsbrogatan 43

Telefon
0920-29 54 90
E-post: forvaltningsrattenilulea@dom.se
www.domstol.se/forvaltningsratt

Telefax
0920-22 04 59

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Luleå kommun påbörjade en direktupphandling av informationshantering till digitala skärmar (digital signage), dnr. KLF 2015/887. Genom tilldelningsbeslut antog kommunen en leverantörs anbud. Kommunen har sedermera avbrutit upphandlingen.

Kommunen har inlett en ny direktupphandling av informationshantering till digitala skärmar (digital signage) 2, dnr. KLF 2015/1291. Storigo AB har inkommit med anbud. Kommunen har gett besked om att annan leverantörs anbud har antagits, men avtal har inte slutits.

Förvaltningsrätten har den 30 oktober 2015 beslutat att avtal i upphandlingen inte får ingås förrän annat har bestämts.

PARTERNAS INSTÄLLNING

Vad Storigo anför

Storigo ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar, i första hand, att upphandlingen ska rättas på så vis att en ny utvärdering sker varvid Storigo tilldelas kontrakt samt, i andra hand, att upphandlingen ska göras om. Storigo framför i huvudsak följande.

Storigo deltog i den första direktupphandlingen där kommunen enligt tilldelningsbeslut och underrättelse därom antog annan leverantörs anbud. Vid Storigos genomgång av anbuden framkom att kommunen räknat fel på anbudspriserna. Storigo hade rätteligen det lägsta priset.

Kommunen avbröt upphandlingen och meddelade att en ny upphandling skulle påbörjas. Inför denna diskuterade Storigo vid ett möte med ansvarig

tjänsteman de krav som kommunen hade på en lösning. Den ansvarige tjänstemannen betonade att den vinnande leverantören kommer att leva kvar en längre tid inom kommunen eftersom det kostar tid och pengar att byta leverantör och uttryckte inga tveksamheter eller frågetecken kring Storigos anbud i den första upphandlingen.

Kommunen har gett Storigo möjlighet att inkomma med anbud i den senare upphandlingen. Jämfört med den första upphandlingen skedde enbart mindre förändringar i upphandlingsunderlaget. Prismodellen förenklades för att minimera risken för felberäkningar vid utvärderingen.

Storigo och två ytterligare leverantörer har inkommit med anbud. Kommunen har meddelat att annan leverantör antagits. Kommunen har i mailkonversation med Storigo uppgett att bolaget inte har den kreditbedömning som önskas av en långvarig kontraktspartner. Kommunen har vidare uppgett att de har valt den lösning som bäst passar dem.

Storigo uppfyller alla ska-krav i förfrågningsunderlaget. Av förfrågningsunderlaget framgår att tilldelning av kontrakt baseras på principen om lägst pris. Storigo har det lägsta priset.

Storigo har det enda anbudet som understiger tröskelvärdet för en tillåten direktupphandling räknat på avtalstiden och eventuella förlängningar.

Kommunen har, genom att tillämpa en annan utvärderingsmetod än vad som framgår av förfrågningsunderlaget, brutit mot de grundläggande principerna.

Storigo lider stor skada vid ett uteblivet kontrakt med anledning av uteblivna licensintäkter på den tjänst som kommunen avser att upphandla och uteblivet referensvärde som en installation skulle medföra.

Vad kommunen anför

Kommunen framför att de inte har något att anföra gällande Storigos ansökan om överprövning och att de överlämnar ärendet till förvaltningsrätten för prövning.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet är om kommunen brutit mot LOU och om Storigo lidit eller kan komma att lida skada på grund av detta.

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § LOU).

Kommunen har brutit mot LOU

En upphandlande myndighet kan direktupphandla om kontraktets värde uppgår till högst 505 800 kr. Vidare får direktupphandling användas i tillämplig omfattning i de fall förutsättningarna för förhandlat förfarande utan föregående annonsering som avses i 4 kap. 5-9 §§ är uppfyllda eller om det finns synnerliga skäl (15 kap. 3 § LOU).

direktupphandling avses en upphandling utan krav på anbud i viss form (2 kap. 23 § LOU). En upphandlande myndighet ska anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller det anbud som har lägst pris (15 kap. 16 § LOU).

Storigo har anfört att de övriga leverantörernas anbud överstiger gränsen för en tillåten direktupphandling. Det är den upphandlande myndigheten som har bevisbördan för att det valda upphandlingsförfarandet är korrekt och tillåtet.

Av förfrågningsunderlaget (punkten 2.1.1 Avtalstid) framgår att avtalstiden är två år och att den kan komma att förlängas med 1 år två gånger. Det framgår vidare (punkterna 2.1.2 Omfattning, 2.1.4 Pris och 4.1.1 Totalpris) att upphandlingsföremålet är 50 skärmar, utbildning, support och licensavgift samt att anbudet avser totalpriset för genomförandet av uppdraget.

Mot denna bakgrund kan inte de aktuella anbuden (mellan ca 115 000 och 180 000 kr) under avtalsperioden, inkluderat eventuella förlängningar, anses överstiga 505 800 kr. Det är inte visat att kommunen genomfört en otillåten direktupphandling.

I förarbetena till LOU i dess nuvarande lydelse anges inte närmre hur en direktupphandling får genomföras. Av förarbetena till den upphävda lagen (1992:1528) om offentlig upphandling framgår däremot att huvudregeln om affärsmässighet gäller för all upphandling samt att prisjämförelser och andra undersökningar är lämpliga förfaringssätt som om möjligt ska genomföras (prop. 1993/94:78 s. 24).

Enligt överrättspraxis kan de nämnda äldre förarbetsuttalandena ligga till grund för bedömningen även av direktupphandling enligt nu gällande LOU (Kammarrätten i Göteborgs dom den 4 februari 2010, mål 7136-09).

Det framgår vidare av EU-domstolens praxis att även för upphandlingsförfaranden som inte omfattas av upphandlingsdirektiven gäller krav på likabehandling och insyn.

Kommunen har tagit fram ett förfrågningsunderlag. Det har i målet inte framkommit annat än att Storigo uppfyller alla ska-krav som uppställts i förfrågningsunderlaget.

Det har i förfrågningsunderlaget inte ställts några krav på viss ekonomisk ställning eller kreditbedömning. Kommunen har i förfrågningsunderlaget (punkten 1.1.9 Prövning av anbud) angett att principen för tilldelning är lägsta pris.

Av de e-post från kommunen som Storigo har gett in framgår att kommunen ”valt den leverantör som erbjuder en lösning som [de] upplever bäst fyller de behov [de] har av digital signage inom Luleå kommun” och att kommunen ”vid en samlad bedömning av inkomna anbud även tittat på anbudsgivarens ekonomiska situation där [Storigo] hade en kreditbedömning som inte riktigt uppfyller det [kommunen] behöver med en leverantör som [de] ska ha affärer med under ett antal år”.

Kommunen har således dels ändrat principen för tilldelning, dels lagt till krav i utvärderingen i förhållande till förfrågningsunderlaget.

Av principen om likabehandling följer ett krav på att anbudena, för att kunna accepteras, ska överensstämma med förfrågningsunderlaget.

Den upphandlande enheten får inte anta ett anbud som inte uppfyller kraven enligt förfrågningsunderlaget och inte heller göra prövningen mot andra kriterier än dem som funnits med i annonsen eller i förfrågningsunderlaget.

Genom att i utvärderingen lägga till krav och ändra tilldelningsprincipen har kommunen brutit mot principerna om transparens och likabehandling.

Storigo har lidit eller kan komma att lida skada

Storigo har anfört att de hade det lägsta anbudet vilket bekräftas av inlämnade kopior på anbuden. Storigo har, på grund av att kommunen ändrat förutsättningarna för tilldelning, fallit utanför tilldelning och därigenom lidit eller kunnat komma att lida skada.

Kommunen har brutit mot LOU och Storigo har lidit eller kan komma att lida skada på grund av detta.

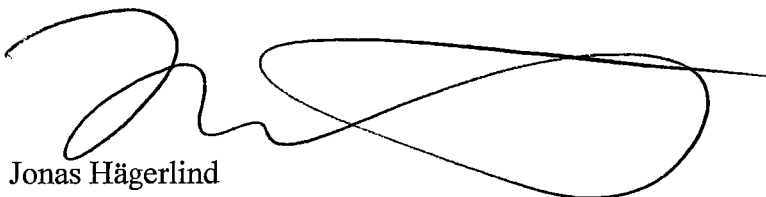
Det finns därför skäl för ett ingripande.

Eftersom bristerna inte härrör till det konkurrensuppsökande skedet ska upphandlingen rättas genom en ny utvärdering av de inkomna anbuden.

Ansökan om överprövning ska därmed bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i formulär DV 3109/1 C LOU (se bilaga).

Jonas Hägerlind

Sanne Carlsson har föredragit målet

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.